

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра стоматології післядипломної освіти**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
декан стоматологічного факультету
Євген КОСТЕНКО
«23» *березня* 2023 р.

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ПРОГРАМА
циклу спеціалізації за спеціальністю «Дитяча стоматологія»
(тривалість – 468 години)**

Рівень вищої освіти	Третій рівень вищої освіти
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Предметна спеціальність	Стоматологія
Освітня програма	221 Стоматологія
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова навчання	Українська

Робоча програма циклу спеціалізації за фахом «Дитяча стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 221 «Стоматологія».

Розробники: д.мед.н., проф. Клітинська О.В., д.мед.н., проф. Потапчук А.М., к.мед.н., доцент Мельник В.С., доцент Маляр Р.В., асистент Зорівчак Т.І., асистент Шетеля В.В., старший викладач Шеверя С.М., асистент Лайош Н.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри стоматології післядипломної освіти

Протокол від «23» лютого 2023 року № 10

Завідувач кафедри _____

Анатолій ПОТАПЧУК

Робоча програма схвалена на засіданні навчально-методичної комісії стоматологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Протокол від «21» березня 2023 року № 8

Голова навчально-методичної комісії
стоматологічного факультету
«23» березня 2023 року

 Оксана КЛІТИНСЬКА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Цикл спеціалізації лікарів за фахом «Дитяча стоматологія» є однією з форм безперервної післядипломної освіти лікарів і проводиться відповідно до наказів МОЗ України №359 від 19.12.1997 р. «Про подальше удосконалення атестації лікарів», яким затверджено «Положення про порядок проведення атестації лікарів та номенклатуру лікарських спеціальностей», №346 від 07.12.1998 р. «Про затвердження переліку назв циклів спеціалізації лікарів і провізорів у вищих медичних закладах післядипломної освіти», №98 від 1.03.2005 р. «Про поліпшення якості підготовки лікарів на етапі післядипломної освіти» та №226 від 7.05.2007 р. «Про розробку матеріалів передатестаційних циклів та циклів спеціалізації».

Основною метою циклу спеціалізації за фахом «Дитяча стоматологія» є підготовка до роботи в лікувально-профілактичних закладах системи охорони здоров'я на посадах, які передбачені типовими номенклатурними таблицями та освітньо-кваліфікаційною характеристикою лікаря-спеціаліста.

На цикл спеціалізації за фахом «Дитяча стоматологія» зараховуються лікарі, які закінчили первинну інтернатуру чи змінюють спеціальність.

Термін навчання – 3 місяці (468 годин)

Після закінчення циклу проводиться атестація на визначення знань та вмінь лікаря яка передбачає:

контроль знань та вмінь за комп'ютерними тестовими програмами, затвердженими Міністерством охорони здоров'я України;
оцінку знань та вмінь володіння практичними навичками;
співбесіду або іншу форму підсумкової оцінки рівня засвоєння навчальної програми.

Атестація проводиться в комісією, створеною в ДВНЗ «Ужгородський національний університет», МОН України.

Курсантам, які успішно складають іспит, видається сертифікат лікаря-спеціаліста за фахом «Дитяча стоматологія» встановленого зразка (наказ МОЗ України №359 від 19.12.1997 р.)

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

1. усний іспит;
2. тестування;
3. семінари;
4. практичні заняття;
5. презентації, реферати.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування та тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: усний іспит.

Навчальний план
циклу спеціалізації за спеціальністю «Дитяча стоматологія»

Структура циклу спеціалізації за спеціальністю «Дитяча стоматологія»

Код курсу	Назва курсу	Кількість навчальних годин			
		Лекції	Практ	Сем	Разом
1.	Програма навчання	40	372	26	438
2	Додаткові програми	6	-	18	24
3	Іспит	-	-	6	6
	ВСЬОГО	46	372	50	468

Мета навчання : підготовка лікаря-стоматолога фахом «Дитяча стоматологія».

ПЕРЕЛІК

лекцій на циклі спеціалізації за спеціальністю «Дитяча стоматологія»

№ заняття	Тема заняття	Кількість годин
1	Дитяча стоматологія як розділ стоматології. Переваги, досягнення та перспективи. Фактори ризику виникнення та прогресування карієсу у дітей Закарпаття.	4
2	Профілактика основних стоматологічних захворювань.	4
3	Концепція мінімального втручання при лікуванні карієсу зубів у дітей.	4
4	Основи адгезії пломбувальних матеріалів.	4
5	Травми зубів в дитячому віці. Діагностика, принципи лікування.	4
6	Періодонтити тимчасових та постійних зубів у дітей.	4
7	Антисептики в дитячій стоматології.	4
8	Фактор мікробних біоплівки і його роль у збереженні стоматологічного здоров'я.	4
9	Герпетичні ураження СОПР та хронічний рецидивуючий афтозний стоматит в практиці дитячого стоматолога: диференційна діагностика, сучасні лікувальні схеми.	4
10	Психологічні аспекти успіху в дитячій стоматології.	4
Всього:		40

ПЕРЕЛІК
практичних занять на циклі спеціалізації за спеціальністю «Дитяча
стоматологія»

№ заняття	Тема заняття	Кількість годин
Розділ 1	Методи обстеження при стоматологічних захворюваннях у дітей: методи дослідження кісткової тканини щелепно-лицевої ділянки. Знеболювання в дитячій стоматології. Показання, методика проведення. Медикаментозні середники. Дозування. Допомога дітям під час невідкладних станів, що виникли на прийомі у лікаря-стоматолога (асфіксія, анафілактичний шок, зупинка серця). Клінічні прояви і надання невідкладної допомоги дітям при обмороці та колапсі.	40
Розділ 2	Карієс зубів у дітей. Класифікація. Методи діагностики. Особливості карієсу у дітей в тимчасових і постійних зубах. Значення факторів ризику в розвитку каріозного процесу у дітей різного віку. Пломбувальні матеріали для відновлення анатомічно-фізіологічної цілісності зубів у дітей. Вимоги до них, види матеріалів, техніка пломбування.	40
Розділ 3	Сучасні матеріали для герметизації зубних фісур у дітей. Техніка використання. Особливості оперативного лікування карієсу у дітей в тимчасових і постійних зубах залежно від віку дитини. Неоперативне лікування карієсу зубів у дітей: ремінералізуюча терапія – лікувальні засоби, методика.	40
Розділ 4	Топографо-морфологічні особливості системи кореневих каналів постійних та тимчасових зубів у різні вікові періоди. Структура та функції пульпи та періодонту постійних та тимчасових зубів.	20
Розділ 5	Інструменти та методи розкриття пульпової камери, пошук кореневих каналів. Інструментальна обробка кореневих каналів.	20
Розділ 6	Етіологія, клініка, діагностика та диференційна діагностика пульпітів та періодонтитів тимчасових та постійних зубів у дітей	20
Розділ 7	Загальні схеми лікування пульпітів та періодонтитів постійних та тимчасових зубів у дітей. Вибір кореневих пломбувальних матеріалів для заповнення	40

	каналів при лікуванні тимчасових і постійних зубів у різні вікові періоди. Помилки, ускладнення діагностики і лікування пульпітів та періодонтитів у дітей. Методи та засоби їх усунення.	
Розділ 8	Особливості будови слизової оболонки ротової порожнини у дитячому віці. Класифікація хвороб слизової оболонки. Пошкодження слизової оболонки ротової порожнини у дітей.	20
Розділ 9	Вірусні хвороби слизової оболонки ротової порожнини у дітей. Гострий герпетичний стоматит у дітей: клініка, діагностика, лікування. Грибкові ураження слизової оболонки ротової порожнини у дітей. Алергічні хвороби слизової оболонки ротової порожнини у дітей: набряк Квінке, багатоформна ексудативна еритема, хронічний рецидивуючий афтозний стоматит.	40
Розділ 10	Диспансеризація. Організація планової санації. Принципи і методи проведення санації у дітей. Порівняльна цінність загальної дворазової санації у залежності від ступеня активності карієсу. Методика, мета та роль епідеміологічного обстеження дітей у стоматолога.	20
Розділ 11	Сучасні методи і засоби профілактики захворювань твердих тканин зубів, пародонту та зубо-щелепних аномалій у дітей. Оцінка ефективності профілактики захворювань зубів, пародонту та зубо-щелепних аномалій у дітей. Предмети догляду за порожниною рота. Способи чищення зубів різними предметами гігієни. Засоби індивідуальної гігієни.	36
Розділ 12	Значення гігієнічного виховання в ефективності впровадження профілактики. Психологія у дитячій стоматології, ортодонтії	36
Всього		372

ПЕРЕЛІК

семінарів на циклі спеціалізації за спеціальністю «Дитяча стоматологія»

№ заняття	Тема заняття	Кількість годин
1	Діагностика захворювань органів порожнини рота	2
2	Знеболювання у стоматології дитячого віку в амбулаторних умовах	2
3	Карієс зубів у дітей	4
4	Помилки й ускладнення при лікуванні пульпітів у дітей	2
5	Помилки й ускладнення при лікуванні періодонтитів у дітей	2
6	Сучасні матеріали для пломбування та герметизації зубів у дітей	4
7	Диференційна діагностика гострого герпетичного стоматиту та хронічного рецидивуючого афтозного стоматиту в дитячому віці	2
8	Зміни СОПР при системних захворюваннях і хворобах обміну у дітей	4
9	Диспансеризація дітей у стоматолога. Профілактика стоматологічних захворювань.	4
Всього		26

ПЕРЕЛІК

лекцій та семінарських занять за додатковими програмами на циклі спеціалізації за спеціальністю «Дитяча стоматологія»

№	Назва	Кількість годин
1.	Невідкладні стани та невідкладна допомога. Основні принципи медичної допомоги в стоматологічній практиці за стандартами Європейської Ради Реанімації.	8
2.	Принципи та особливості проведення реанімації у дорослих та дітей	8
3.	протоколи невідкладної допомоги та перелік невідкладних станів в амбулаторних стоматологічних умовах	8
Всього:		24

Згідно з вимогами кваліфікаційної характеристики лікар-спеціаліст за фахом «Дитяча стоматологія»

Повинен знати:

1. Основні нормативи та показники діяльності стоматологічних поліклінік, відділень та кабінетів.
2. Облікова та звітна документація у стоматологів.
3. Схеми клінічного обстеження при всіх стоматологічних захворюваннях.
4. Фактори ризику виникнення захворювань зубів, пародонта та зубо-щелепних аномалій.
5. Вікові особливості будови органів порожнини рота.
6. Головні симптомокомплекси стоматологічних захворювань у дітей.
7. Методи лікування стоматологічних захворювань у дітей.
8. Принципи організації диспансерного нагляду при стоматологічних захворюваннях.
9. Планування заходів профілактики стоматологічних захворювань.

Повинен вміти:

1. Визначити завдання дитячого стоматолога при проведенні первинної профілактики стоматологічних захворювань у дітей різного віку.
2. Оцінити ефективність профілактики стоматологічних захворювань на ділянці.
3. Зібрати та оцінити алергологічний, імунологічний, генеалогічний анамнез дитини.
4. провести клінічне обстеження ЩЛД дитини, заповнити медичну документацію.
5. Оцінити функціональний та морфологічний стан органів ротової порожнини у віковому діапазоні.
6. Визначити вікові особливості ЩЛД за даними рентгенограм.
7. Провести місцеве лікування при захворюваннях пародонту, слизової оболонки.
8. Провести видалення зубних та під ясенних нашарувань.
9. Провести герметизацію фігур молярів та премолярів.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20~~24~~/20~~25~~ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___),
(потрібне підкреслити)

Протокол № 10 від «13» березня 2024р. Завідувач кафедри Томанчук А.М.
(підпис) (Прізвище ініціали)